

Betænkning afgivet af Socialudvalget den 27. maj 2010

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven

(Fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.)

[af socialministeren (Benedikte Kiær)]

1. Ændringsforslag

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet 4 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. april 2010 og var til 1. behandling den 27. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Socialudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og socialministeren sendte den 5. marts 2010 dette udkast til udvalget, jf. SOU alm. del – bilag 174. Den 19. april 2010 sendte socialministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Borgmester Kjeld Hansen, Herlev Kommune, og Kost & Ernæringsforbundet.

Socialministeren har over for udvalget kommenteret henvendelserne.

Deputationer

Endvidere har Kost & Ernæringsforbundet mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til socialministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal i udvalget (S, SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet stemmer for de stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget må konstatere, at regeringens lovforslag ikke vil løse de problemer, som regeringens madordning har påført kommuner og forældre til børn i daginstitutioner. Tværtimod, en række problematiske forhold ved lovforslaget gør sig gældende.

For det første vil den foreslåede ordning medføre mere bureaukrati i kommunerne, samtidig med at regeringen forsøger at afbureaukratisere. Dette er i sig selv selvmodsigende, og det forekommer yderligere uhensigtsmæssigt at påføre kommunerne administrative byrder i en tid, hvor regeringen har bebudet besparelser, der vil ramme børneområdet.

For det andet kan man forudsige en række konflikter i forældrebestyrelsessamarbejdet, når en række forældre pludselig kan træffe beslutninger, der berører økonomien for den samlede forældregruppe.

For det tredje sikrer man med lovforslaget ikke alle udsatte børn et sundt måltid mad, selv om det givet er denne målgruppe, der har det største behov herfor.

For det fjerde er det yderst problematisk, at lovforslaget medfører stor usikkerhed i ansættelsen hos køkkenpersonalet i de institutioner, der har ansat køkkenpersonale til at tilberede frokosten til børnene. Det vil desuden betyde, at det bliver sværere at rekruttere og fastholde køkkenpersonale.

For det femte vil ressourcerne til anlæg af køkkener være spildte, hvis en forældrebestyrelse beslutter sig for ikke at have frokostordning, hvilket forekommer at være en uhensigtsmæssig omgang med skatteborgernes midler. Det vil desuden betyde, at kommunerne får et vanskeligt valg, med hensyn til om der skal etableres køkkener, der kan være med til at sikre en attraktiv madordning, hvor maden tilberedes på stedet.

Et *andet mindretal* i udvalget (RV) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Mindretallet vil stemme hverken for eller imod de stillede ændringsforslag.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget ønsker en madordning i skoler og dagtilbud, som er en naturlig del af institutionens hverdag, på samme måde som kantiner er en naturlig del af mange forældres arbejdspladser. Det Radikale Venstre foreslår derfor, at der etableres køkkenfaciliteter på alle skoler og i alle dagtilbud. Der kan være tilfælde, hvor f.eks. en børnehave ikke kan have plads til et køkken, og hvor der derfor må findes en anden løsning i form af samarbejde med en anden institution eller en nærliggende skole. Men ideen er, at der er ansat køkkenpersonale, som kan tilberede maden og på forskellig vis inddrage børnene i tilberedningen. Det skal være muligt at gøre madlavningen til en fælles aktivitet, hvor der læres om råvarer og madlavning, og hvor der skabes sunde madvaner. Forældrene skal betale for maden.

Med lovforslaget har regeringen søgt at skabe en mere fleksibel madordning, men løsningen er blot blevet endnu mere bureaukratisk. Det er positivt, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at forældrebestyrelsen eller forældrene i en enkelt enhed ikke kan fravælge et sundt frokostmåltid, hvis dette vurderes at være særligt påkrævet for børnene af sociale eller sundhedsmæssige årsager. Alligevel synes der med forslaget at være en overhængende risiko for, at nogle af de børn, som har allerstørst behov for at være med i en sund frokostordning, ikke får mulighed for dette.

Det Radikale Venstre håber, at det sunde måltid mad med tiden vil blive noget, som alle tilvælger, og dermed vil blive en naturlig del af alle daginstitutioner. Kun sådan kan vi sikre, at alle de børn, der har størst behov for et sundt måltid mad i institutionen, også vil få det. Det Radikale Venstre mener dog ikke, at lovforslaget er en tilfredsstillende løsning, men det er trods alt en begyndelse.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (SF), tiltrådt af et *andet mindretal* (S og EL):

Til § 1

1) Nr. 1-12 udgår, og i stedet indsættes:

»1. I § 100 indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Socialministeren kan igangsætte ordninger i en forsøgsperiode, der fraviger reglerne i denne lov. Ministeren kan også iværksætte forsøg om tilbud til børn og unge, der fraviger de almindelige regler om forældrenes egenbetaling for ydelser efter kapitel 5, 9 og 13.««

[Bemyndigelse til at fravige reglerne om forældrebetaling m.v., således at forsøgsordningen muliggøres. Kommunalbestyrelsen får ikke pligt til at tilbyde frokostmåltid i dagtilbud]

Til § 2

2) Nr. 1 affattes således:

»1. § 1, nr. 1-7, ophæves.«

[Konsekvensændring]

Til § 4

3) I *stk. 1* ændres »stk. 2-6« til: »stk. 2«

[Konsekvensændring]

4) *Stk. 3-8* udgår.

[Overgangsbestemmelse om fravalg i perioden fra den 15. juni 2010 til den 31. december 2010 udgår]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1-4

Med ændringsforslagene bemyndiges socialministeren til at fravige de gældende regler, herunder regler om forældrebetaling i dagtilbud. Samtidig ophæves indholdet af det fremsatte lovforslag. Med bemyndigelsen forudsætter forslagsstillerne, at ministeren igangsætter en forsøgsordning i en 2-årig periode med tilbud om frokostordninger i dagtilbud efter den model, der er beskrevet i det foreliggende lovforslag. Forsøgsordningen skal igangsættes i 5 kommuner udvalgt i samarbejde med KL, kommuner, som ikke i forvejen har en stor udbredelse af frokostordninger i de pågældende kommuners daginstitutioner. De kommuner, som allerede er i gang med implementering af frokostordninger efter de gældende regler, kan fortsætte som hidtil, hvis de ønsker det. Forsøgsordnin-

gen skal evalueres efter 2 år, og erfaringerne skal bruges i det eventuelle videre arbejde med implementering af frokostordninger i kommunernes dagtilbud.

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Ellen Trane Nørby (V) Erling Bonnesen (V) nfm. Peter Madsen (V) Sophie Løhde (V)

Martin Henriksen (DF) fmd. Tina Petersen (DF) René Christensen (DF) Vivi Kier (KF)

Tom Behnke (KF) Mette Frederiksen (S) Orla Hav (S) Julie Skovsby (S) Lise von Seelen (S)

Özlem Sara Cekic (SF) Astrid Krag (SF) Anne Marie Geisler Andersen (RV) Line Barfod (EL)

Liberal Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne	3
Enhedslisten (EL)	4	(UFG)	

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 212****Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra socialministeren
2	Henvendelse af 17/3-10 fra Kost & Ernæringsforbundet vedrørende foretræde
3	Henvendelse af 27/4-2010 fra Kost & Ernæringsforbundet
4	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Udkast til betækning
7	2. udkast til betækning
8	Henvendelse af 26/5-10 fra borgmester Kjeld Hansen, Herlev Kommune
9	3. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 212**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om lovforslagets bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at forældrebestyrelsen eller forældrene i den enkelte enhed ikke kan fravælge et sundt frokostmåltid, til socialministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om der skal gøre sig særlige forhold gældende i hver enkelt daginstitution/enhed, og om man da vil kunne foretage en individuel vurdering af alle institutioner i en kommune og på den baggrund finde, at alle kommunens institutioner skal være omfattet frokostordningen af hensyn til sociale og sundhedsmæssige årsager, til socialministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvor hyppigt kommunalbestyrelsen skal afdække sociale og sundhedsmæssige årsager for at opretholde en beslutning om, at forældrebestyrelsen eller forældrene i den enkelte enhed ikke kan fravælge et sundt frokostmåltid, til socialministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil yde teknisk bistand til og kommentere et ændringsforslag, der indebærer, at frokostordningen ikke implementeres i alle landets kommuner, men i stedet gennemføres som en forsøgsordning over 2 år i 5 kommuner udvalgt i samarbejde med KL blandt kommuner, som ikke i forvejen har en stor udbredelse af madordninger i de pågældende kommunernes daginstitutioner, til socialministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om ministeren kan redegøre for konsekvenserne af ændringsforslag nr. 2 til lovforslaget, som det fremgår af 1. betækningsudkast, hvis kun dette ændringsforslag vedtages, til socialministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm., om ministeren kan redegøre for de gældende regler for frokost-

ordninger i dagtilbud, herunder hvilke muligheder og pligter de enkelte forældre har m.v., til socialministeren, og ministerens svar herpå

7 Spm. om kommentar til henvendelse af 27/4-10 fra Kost & Ernæringsforbundet, til socialministeren, og ministerens svar herpå

8 Spm. om kommentar til henvendelse af 26/5-10 fra borgmester Kjeld Hansen, Herlev Kommune, til socialministeren, og ministerens svar herpå